PETRI BURMANNI
CARMEN ELEGIACUM,
AUCTORIBUS
ILLUSTRISSIMIS ET AMPLISSIMIS
ACADEMIAE BATAVAE,
QUAE EST LEIDAE,
CURATORIBUS, ET URBIS CONSULIBUS,
IN CELEBERRIMA
PANEGYRI, QUAE
AD DECORANDUM ACADEMIAE
CENTESIMUM ET QUINQUAGESIMUM
NATALEM die VIII. FEBR. CIↃIↃCCXXV.
CONVENERAT,
DICTUM.

Jussu Illustrissimorum & Amplissimorum ACADEMIAE BATAVAE
CURATORUM, eorumque Collegarum, CONSULUM URBIS LEIDAE,
In Typographia Academica
PETRI VANDER AA,
Bibliopolae, & ipsorum Typographi ordinarii. MDCCXXV.

Illustrissimorum & Praepotentium Ordinum Hollandiae & Westfrisiae, ad honestandum favore & praesentia sua Diem hunc sollemnem, Legatis,

Viris illustribus & bono reipub. natis,

CAROLO PHILIPPO, BARONI VAN DORP,
Toparchae in Maasdam, Equestri & Nobilium Hollandiae ordini adlecto, & illius nomine ad consessum Ordinum Foederati Belgii legato. &c. &c. &c.

HUGONI REPELAER J. U. D.
Senatori & Consuli Dordrechtano.

NICOLAO SAUTYN J. U. D.
Senatori, & modo consulatu apud Amstelodamenses perfuncto.

JOHANNI SCHAGEN.
Senatori & Consuli Alcmariensi,

Ut &

Illustribus & Amplissimis

Academiae Batavae Curatoribus

ALBRECHTO NICOLAO,
Baroni de Schagen, Toparchae in Gaudriaan, Equestri & Nobilium ordini Adscripto, Magistrorum Rationum Comitatus Hollandiae Principi, Judicii Venatici adsessori, Curatori aggerum, viarum & aquarum Rhenolandiae, Societatis Indicae orientalis Rectori. &c.

HERMANNO VANDEN HONERT, J. U. D.
Senatori & Consuli Dordrechtano, Aggerum Alblasserwerdensium Praefecto. &c. &c.

CORNELIO VAN VALKENBURG, J. U. D.
Senatori & Consulari, & cum maxime Harlemensis urbis Praetori, Curatori aggerum, viarum & aquarum Rhenolandiae &c.

Nec non Eorum Collegis,

Amplissimis & Nobilissimis

Urbis Leidae Consulibus,

JOHANNI VAN DEN BERG J. U. D.
Consulum primo.

YSBRANDO DE BYE J. U. D.

HENRICO VAN WILLIGEN J. U. D.

ABRAHAMO HOGENHOUCK J. U. D.

Et

Viro Amplissimo

PETRO GYS J. U. D.
Senatori & modo Judici Leidensi, Curatoribus & Consulibus ab actis.

D. D. D.

PETRUS BURMANNUS.

Q. B. F. F. Q. S.

DIcamus bona verba: dies ſollemnia poſcit
Gaudia, votivis teſtificanda modis.
Muſa, ſeneſcenti torporem expelle Poëtae,
Et novus inflammet pectora pigra calor.
Pegaſeoque rigans arentia labra liquore,
Praecipe deſuetum, Calliopea, melos.
Ingenii Cyrrhaee dator famaeque, moventi
Da veniam oblitae plectra, benigne, lyrae.
Non ego ſponte mea, facilive fluentia vena,
Pene ſed invitus, carmina juſſa canam.
Te quoque, Bacche pater, vatum tutela, vocarem;
Muſa ſed hoc faciet ſobria ſacra die.
Rectores patriae, ſpecies auguſta ſupremi
Ordinis, e pavidi corde fugate metum.
Ingenuas artes Batavumque tuentia Pindum
Numina, propoſitum dextra juvate meum.
Addita Palladio cuſtos, Antiſtita Phoebi,
Leida, Meduſaeo tuta ſub orbe, fave.
Leida fave: tuus ille dies, qui primus honoro
Vidit Apollineum ture calere focum.
Sacra fero, quae nunc gratantis parva coronae
Pars tibi, vel nemo forte, iterata feret.
Hac Pandioniâ quondam tellure fugata
Attigit Hollandas luce Minerva domos.
Phoebus Hyantaei pulſus de vertice montis
Exhauſtos ſubiit Marte fameque lares.
Jamque bis obſeſſam, vacuamque colentibus urbem
Dignatae Aonides exhilarare Deae.

Quae facies tunc, Leida, tibi? quae forma reductae
Urbis ad exſtinctae munera lucis erat?
Cum tibi Naſſavii, per perdita rura natantis,
Oſtentaret opem provida dextra Ducis.
Cultaque diluvies corrumperet utilis arva,
Damnaque camporum commoda tanta darent.
Cum tua de muris ſubitam trepidantis Iberi
Eſurie adſpicerent ora pereſa fugam.
Quaeque ſuperfuerant male viva cadavera tabi,
Damnoſo explerent ventris inane cibo.
Magna equidem, nec longa tamen, ſolatia Princeps
Tunc dabat, aut tantis aequiparanda malis.
Moeſta per incultos & vaſta ſilentia vicos,
Triſtis erat raro ſemita trita pede.
Limina ſqualebant, deſolatique penates,
Frigebat medio clauſa taberna foro.
Non ſtrepitus tectis, non ulla frequentia templis:
Curia, ſublata parte, relicta; patrum.
Horret ad adſpectum viduatae civibus urbis,
Et lacrimis Princeps irrigat ora piis.
Jamque ſubit nova cura ducem, replere vacantis
Vaſtitiem certa qua queat arte loci.
Illa potens belli, toties quae fulmen Iberis
Torſit, & adverſas dextera fregit opes,
Vertitur ad placidas manſuetae Palladis artes,
Et titulos palmae nobilioris avet.
Turpe erat ingeniis obſtructum Helicona Batavis,
Clauſaque damnatis eſſe Lycea viris:
Diſcendi cupidis inimica palaeſtra negabat
Montis ad Aonii pandere culmen iter.
Si quis ad externos tulerat veſtigia ludos,
Portabat patriae tetra venena redux.

Pul-

Pulpita monſtroſis reſonabant hoſticà nugis,
  Et ſchola deformi ſorde jacebat iners.
Nam faciles tenerae mentes corrumpere pubis
  Doctoris ſtudium prava monentis erat.
Impia de ſuperis tradebat ſcita magiſter
  Grudius, & fictis Flandria plena deis.
Non patrias leges, ſævo temerante tyranno,
  Non poterat tyro diſcere jura fori.
Non juvenum poterant in libertatis avitae
  Fingere tutelam pectora cara patres.
Mattiacum Batavo fœdus vix junxerat artum,
  Vincula Naſſavia bina ligante manu.
Walchria Caſtalio profugas quin fonte Sorores
  Ambiret patrio figere vafra ſolo.
Inſula, naſcentis quia libertatis origo
  Exuerat dominum, Walchria, prima jugum,
Hoc ſibi captabat decus immortale. Merenti
  Haec refer, o clamat, praemia juſta, Pater.
Magne Pater patriae, nos primi ex arce Tyrannum
  Egimus audaci per freta noſtra manu.
Nomen Arauſiaci jurare in Principis auſi,
  Duraque ſervitii rumpere vincla, ſumus.
Haeret; & ambiguo vix Princeps ſuſtinet ore
  Debita ſic meritis dona negare viris.
Fama volat, Batavumque quatit rumoribus orbem,
  Numina Zelando docta locanda ſolo.
Leida pavet, longamque ſibi per ſecula laudem
  Ne rapiat ſtudiis aemula terra, tremit.
Mittit ad obſeſſas qui cauſſam Principis aures
  Flexanimis moeſtae vocibus urbis agant:
Quae, Pater, invidia eſt, Batavis Tibi ſemper amatis
  Hoc dare munifica mente perenne decus?

Quid tibi cum placidis, Gens o Neptunia, Musis?
Quid tibi cum miti, Nautica turba, choro?
Fluctibus arcanae turbare quid atria saevis
Palladis, & rauco murmure templa paras?
Naufraga vesani non haec Dea litora ponti,
Otia sed tuti dulcia ruris amat.
Pimplaeos latices, non salsas aequoris undas
Indomita Hippotadae quas agit ira, sitit.
Finde procellosi, nihil obsto, marmora Nerei,
Et vaga discurrat per freta mille ratis.
Praedantes cumulet dulci Nehalennia lucro,
Horreaque aligero rumpe favente Deo.
At mihi Piëridum mysteria casta relinque,
Apta magis tacitis sunt mea rura sacris.
Commendat me laeta quies, blandique recessus,
Quique nitens verno ridet honore locus.
Denique quis vestra coluit de gente Camenas?
Eloquio, dic, quis, carmine quisve potens?
Quo mysta praeeunte modos, Zelande, dicabis,
Quo, Charitum, postem vate tenente, domum?
At mihi, *Dousa*, sacros jam vaticinatus honores,
Pallada privata religione colit.
Phocidos instar habent *Jani* penetralia, sedes
Illa diu bifidi montis imago fuit:
In mea Mopsopias pridem devexit Athenas
Moenia, Dousiaco carmine tracta, Dea.
Me penes auspiciis surgant communibus arae,
Publicus hîc populo fumet utrique focus.
Scilicet Aemonias lauros, & Thessala Tempe
Deseret, & Phoebus litora sola colet.
Stultus arenosis mutans Parnasia dumis
Culmina, in aequoreis fana locabit agris!

Ma-

Malit Oronteam viridante resurgere Daphnen
Rure, quod obliquo flumine Rhenus alit.
Verba Ducis mentem, jam nunc Leidensibus aequam,
Et patriae virtus clade probata, movent.
Caussa perorata est, inquit: discedite laeti,
Et mea victores dicta referte domum.
Dousa meus jaciat Clarii fundamina templi,
Consecret ingenuis artibus ille locum.
Ille novem excipiat, Phoebo ducente, Sorores,
Cecropiamque nova Pallada sede locet.
Obvia laurigerae ruit urbs excita choreae
Sedibus, & *Dousae* voce manuque favet.
Laeta sonant, luctus veterumque oblita malorum,
Compita, & alterno murmure turba fremit.
Surgite frondentes hederae, consurgite lauri,
Nascere Arausiaca consita oliva manu.
Mollia Dousiaco plantaria crescite cultu,
Crescite, & in pingui luxuriate solo.
Vivida Christicolae seminaria, crescite, coetûs,
Crescite, legifero nata juventa foro.
Crescite, quae succis & freta potentibus herbis
Poeoniam miseris, turba, feretis opem.
Tu tamen, o Phoebo Musisque dicata severis,
Laeta super reliquos tolle, caterva, caput.
Artibus eloquium mutis dotemque ministra
Pauperibus, cornu divite Suada potens.
Dousa, chori deus ille tui, delubra canendo
Dedicat, & Musas in nova tecta vocat.
Ibit in exemplum, manibus formanda paternis,
Pïeriae proles mox numerosa domus.
Eripe te populo, divina Poëtica, vili,
Astraque sublimi vertice summa feri.

Nubila telluris ſuper, & ſuper alta vapores,
Diſce per aërias pura volare plagas.
Te penes imperium longos ſtetit omne per annos,
Praecipuum reliqua dante cohorte locum.
At nunc regna tenent ſubſellia prima togati
Ordinis, & vates ambitioſa premunt.
Sed tamen inſtabiles, iterumque iterumque novandas
Gloria doctrinas non diuturna manet.
Vidi ego, qui numero librorum & mole tumebat,
Exſequias vivum foetibus iſſe patrem.
Vide ego clamoſo ſtipatos agmine, quorum
Mox cum diſcipulis fama ſepulta fuit.
Obruit audacem ventoſior alter Agyrtam,
Et novus antiquum pellit ab arce Sophum.
Finibus anguſtis, ſpatioque coërcitus arto,
Egreditur patria vix regione tumor.
Sola, per immenſum ſpatiata Poëtica mundum,
Grande dat ingeniis, & ſine fine, decus.
Nec timet Eloquii vis temporis ulla ruinam,
Hiſtoriaeque carens morte manebit honor.
Sis odioſa licet, fatuoque moleſta magiſtro,
Vatis & arguti lingua diſerta viri:
Funere livor edax, nigroque calumnia dente
Ceſſat, & exoritur ſplendor ab igne rogi.
Lipſius ille, novi lux & dos prima Lycei,
Vivet, & implebit Solis utramque domum.
Baudius, ille pater Venerum, quaeretur, Iambus
Dum placet, & lepidis litera plena jocis.
Carmina *Scaligeri*, numquam peritura, legentur,
Dum celeres Atheſis volvet in aequor aquas.
Monſtrorum domitor, veteris certiſſime ſecli
Conditor, haud niſi cum tempore, *Iuſte*, cades.
Te

Te canet Hesperiis, te commendabit Eois
Calliope doctis vatibus ora movens.
Heinsius ille, tui felix successor honoris,
Digna dedit cineri carmine justa tuo.
Prodigium secli, quo non velocius umquam
Ingenium aut venam Teutonis ora tulit,
Nil tamen eximii, quo se jactaret, habebat,
Scaligero numeros quam placuisse suos.
At non ille, ducis turbatus funere, solus
Victuris cecinit publica damna modis.
Grotius, obstupuit genetrix quo Belgica nato,
Belgica, mox raro dira noverca viro;
Ingenii monumenta, scholae Leidensis alumnus,
Qui vagus externa prodidit exsul humo;
Heinsiacae socians feralia carmina chordae,
Scaligeri jurat morte labasse polos.
Quassaque Leidensis graviter fastigia templi
Interitum studiis praemonuisse bonis.
Horrida *Cunaeus* Themidos spineta viretis
Palladis alternans, gratus utrique Deae,
Nunc quoque in Elysiis Scalanam vallibus umbram
Perdita Veronae sceptra tenere canit.
Addite *Scaligero*, judex sanctissime, Regi,
Jura dabis nigro post tua fata gregi.
Terror, & insulsis flagrum, *Cunaee*, Vacerris.
Barbariae ducibus tu Rhadamantus eris.
Adgemit his culti moerens *Scriverius* oris,
Proteaque ingenii fata subisse dolet:
Simideique brevem condens *Rutgersius* urnam,
Ad superas manes vidit abisse domos.
Inter avos ingentem animam *Vulcania* coelo
Inserit, Argivo carmine Musa potens:

 Lae-

Laetius hinc alium, ſterili remanente favilla,
Phoenicem Batavis creſcere poſſe negat.
Denique ad Herois tumulum manus enthea Vatum,
Quos numero plures Leida fovebat, adeſt.
Implicitique comas taxo, dextraſque cupreſſo,
Ter tacito luſtrant ore graduque rogum;
Et ſimul exſtinctas plorant cum Principe Muſas,
Grotiade querulo murmure dante modum.
Qui recidiva tamen Leidam ſperare renaſci,
Heinſiade Phoebi ſacra novante, jubet.
Felices animae, quas vis arcana recentis
Palladii, & magni contigit aura Senis.
O mihi, ſi tenuis fluxiſſet rivus ab illo
Flumine, quod vivis ora rigavit aquis!
O utinam nec in haec aetas dilata fuiſſet
Secula, verveces quae dare jura vident.
Leida, Poëtarum nutrix, linguaeque potentum
Mater, & Hiſtoricae dives alumna facis.
Tunc ſuper Europae celebratas artibus urbes
Fama frequentatae lauſque erat una ſcholae.
Nulla ſed humanis ut ineſt conſtantia rebus,
Senſiſti dubiae ſortis & ipſa vices.
Cum patriâ Batavas, quid enim ſimulemus, Athenas,
Preſſit, & innocuos nigra procella viros.
Voſſius, aeternis nomen memorabile faſtis,
Invidiae afflatus fulmine damna gemit.
Verſibus & Sophiae ſtudiis *Barlaeus* honeſtae
Inclytus, haud potuit jure tenere locum:
Amſtela, Leidenſi quos indignante Minerva,
Juſſit Athenaeum condecorare novum.
Dextera, quae numquam ceſſaverat, impigra *Meurſî*
Promere congeſtas heu! prohibetur opes.

Et

Et licet heroo pactas tibi, Leida, Camenas
  Carmine conciliet, non placuiſſe dolet;
Crimine cum vacuus numeroſa volumina crimen
  Sede ſua motus ſenſit habere novum.
Triſtia ſed valeant, purum maculantia ſolem,
  Nemo bonus patriae quae reditura vovet.
At mea praecipuo quo te canet ore Thalia,
  Quem ſpolium de te, France, Batavus habet?
Unica, *Salmaſi*, ſpecies & imago capacis
  Pectoris, & mundi Bibliotheca movens:
Qui doctos vagiſſe modos jam traderis infans,
  Et puer emeritos exſuperaſſe ſenes.
Quem nihil antiqui, patet, ignoraſſe novique,
  Romula, ſeu ſiquid pagina Graeca dedit.
Quem Syrus, & Nabathaeus Arabs, quem Nilus & In-
  Quemque ſuo Phoenix audiit ore loqui. (dus,
Nec tua per Scythicas quaerens cunabula ſentes
  Celtica, *Boxhorni*, cura perire poteſt.
Inachios prudens Romanis jungere faſtos,
  Et veterum annales continuare novis.
Eloquio populos ſimul imperioque tenere
  Nobilitas didicit, te praeeunte, patrum.
Omnibus at Critica palmam *Gronovius* arte
  Abſtulit, ingenio perſpiciente ſagax.
Cenſor, & Auſonii judex ſermonis honeſtus,
  Cui dederunt paucos ſecla priora pares.
Hunc nec Ariſtarchis, vitio quos, France, creatos,
  Itale ſeu jactas, præpoſuiſſe pudor.
Nec voluit, ſollers chartas verſare Pelaſgas,
  Filius acceptum degenerare decus.
Ryckia Cornelî tenebroſa volumina clarans
  Cura, dedit mentis pignora certa bonae.

C Ul-

Ultima Leidensis, *Perizoni*, gloria Pindi
    Tempore, sed primis adnumerande viris,
Vertice qui Batavi portasti pondus Olympi;
    Infregit validum nec tibi pectus onus.
Eruta te tenebris celsae Babylonis origo,
    Et data lux Phariis nobilitavit agris.
Nec patriae curam tua dextra negabat: at illa
    O pudor! externas legit iniqua manus.
Vendere simplicibus fumos, & vendere pennas,
    Obsequium blandis fingere sueta sonis,
Natio adulatrix, levis & comoeda, Batavo
    Debita candori praemia saepe rapit.
Historicumque timens veracem, turpis avorum
    Ut lateant optat facta nefanda nepos.
Haec sunt, Leida, tuo fulgentia sidera coelo,
    Nunc quoque Palladiae lucida signa rati:
Nomina purpureo, gratam decet, insere peplo,
    Ut decorent fastos longa per aeva tuos.
His tua triginta viguit jam gloria lustris,
    His ducibus laus est continuata scholae.
O utinam jam non me successore labaret,
    Staret & o nostra res tua firma manu!
O utinam Phoebi renovata calesceret ara!
    Desertusque novo viveret igne focus!
O utinam secli redeat florentis imago,
    Patriaque *Heinsiadas Grotiadasque* daret?
Confectis utinam macie senioque Camenis
    Sit juvenile meæ reddere robur opis!
Non studium, aut vigiles deerunt tibi, Leida, labores;
    (Quo tamen, ingenio destituente, labor?)
Cura quidem stimulat cupidum mihi pectus honoris,
    Spiritus at supera desit ab arce datus.

Fe-

Feſta dies, recolis quae gaudens priſca Lycei
Lumina, fervorem mentibus adde novum.
Grandia doctores acuant exempla togatos,
Nomen ut a grata poſteritate ferant.
Aemula ſpem capiat juvenum generoſa caterva,
Se patriae quondam maxima fulcra fore.
O ita ſumme, velis, Batavae Deus unice tutor
Gentis, & Aoniae Praeſes amice domus.
Sic iterum, ſic ſaepe bonis optanda recurras,
Et melior ſemper candidiorque dies.

EXIMIO
PETRO BURMANNO
CARMEN SECULARE
ACADEMIAE CANENTI.

Pulchrior coelo, nebula fugata,
Phoebus exſurgit, fidibus canoris
Suſcitans Muſas, vocat, ut reviſant
Atria Leydae.

Ad diem feſtum rapit ignis idem,
Ducit & ſecum Sacer ordo ſuaves
Gratias, Suadam, Venereſque Grajas,
Atque Latinas.

Artium Mater, ſapiens Minerva
Attulit ſummum pretium laborum,
Gloriam; virtus, honor, atque fama,
Hanc comitantur.

Omnis aſſurgens Chorus Ille Petro,
Hunc rogat, cantet ſolitis Parentum
Laudibus veros Batavi Lycei
Laetus honores.

In-

Inchoat Vates, tumidoque Phoebum
Pectore excussit, ruit acer, actus
Numine interno, memorans Batavi
Sidera cœli.

Igneus Musae vigor haud moratur
Semidoctorum numeros Virorum:
Alta sed, nugasque fugare sueta,
Scandit Olympum.

Candidas felix animas Poëta
Devocat coelo, Batavisque reddit,
Magnus a Douza *venit ordo, claudis*
Hunc Perizoni.

Carpit, O solers! propriasque cuique
Quas dabit laudes? meritamque factis
Gloriam Justus tribuit; nec ultra:
Vilia spernit.

Acer hic sensus dominatur; ornat
Mente conceptum lepor, & venustas;
Quam fluunt dulces numeri, modique
Auribus apti!

Euge! ſic fulgens Academiae laus
Nititur ſola celebri Docentum
Ingeni fama: dabit haec opima
Caetera dona.

Leyda, ſi felix, Tua dona noris!
Fida dum Muſis ſtatio vocaris,
Grata ſis! namque hinc Tibi vera virtus,
Ars, honor, aurum.

En! habes Vatem Veteres canentem
Carmine Heroas, ſimul ille monſtrat,
Omnium laudes ſibi largiendas,
Judice Phoebo.

Elicit Pindo, vocat Ille ab Haemo,
Ducit & Muſas Patriae per oras,
Ad Tuum Rhenum modulis ſonoris,
Ducit ab Hebro.

Talia Eurotas didicit beatus
Ad pias ripas meditata Phoebo,
Inter argutas crepitante fronde,
Carmina, Lauros.

Ta-

Talia audivit, stupuitque Caesar,
Dum canit Romae peritura nullis
Seculis, Grajas superans Camenas,
Musa Maronis.

Vivito Felix! Juvenumque mentes
Nectaris succo liquido imbuas! sic
Grata Te praesens celebrabit aetas,
Posteritasque!

H. BOERHAAVE.

